Dosarul nr. 1ra-563/14

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

15 aprilie 2014 mun. Chişinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme
în componență:
Preşedinte Elena Covalenco,
Judecători Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,
Iurie Bejenaru,
cu participarea:
procurorului Dumitru Graur,
avocatului Victor Panțîru,

a judecat în şedință publică recursurile ordinare împotriva sentinței Judecătoriei Ciocana, mun. Chişinău din 26 septembrie 2013 şi deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chişinău din 03 decembrie 2013, declarate de avocatul Victor Panțîru şi de inculpatul

Goncearu Constantin Ion, *născut la 23 iunie 1979 în s. Caracui, r-nul Hînceşti, domiciliat în mun. Chişinău, str. Sarmizegetuza, 18/3, ap. 405, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.*

Termenul de examinare a cauzei
în instanța de fond: ***30 mai – 26 septembrie 2013,***
în instanța de apel: ***24 octombrie – 03 decembrie 2013***
în instanța de recurs: ***04 februarie – 15 aprilie 2014.***

Procedura de citare legal îndeplinită.
Avocatul a solicitat admiterea recursurilor în sensul declarat.
Procurorul a optat pentru respingerea recursurilor.
Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chişinău din 26 septembrie 2013, cauza fiind judecată conform prescripțiilor din art. 364/1 Cod de procedură penală, inculpatul Goncearu Constantin a fost condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 112,5 unități convenționale, adică 2250 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport pe un termen de 2 ani.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că la 21 februarie 2013, ora 18:15, inculpatul Goncearu Constantin, conducînd automobilul de model „Dacia Logan" cu n/î CPN 662, TAXI 14022 în mun. Chişinău, pe str. Vadul-lui-Vodă, din direcția str. Măria Drăgan spre str. Meşterul Manole, în momentul deplasării prin regiunea blocului cu nr. 80, (policlinica nr. 10), manifestînd imprudență la trafic şi ignorînd cerințele Regulamentului Circulației Rutiere şi anume pct. 45. 1), nu a ținut cont de faptul că se deplasează pe lîngă transport public staționat care debarca şi îmbarca cetățeni şi că are un cîmp de vizibilitate redus a traseului, că pe porțiunea de drum pe care o traversa este amplasată trecere de pietoni, imediat după aceasta stație auto, însemnată în modul corespunzător, adică fără a ține cont de faptul că este un loc cu o fluență sporită a populației, nu a manifestat prudență sporită la trafic, nu a asigurat securitatea la trafic, a continuat deplasarea fără a reduce viteza sau chiar a se opri şi, în rezultat, a comis tamponarea pietonului Valeriu Buştiuc, care se deplasa pe partea carosabilă de la dreapta la stînga relativ deplasării unității de transport, la o distanță de aproximativ de 7-10 m după trecerea pentru pietoni, sau imediat după stația auto, cauzînd-i vătămări corporale medii.

Instanța a reținut că, în şedința de judecată inculpatul a acceptat probele prezentate de procuror şi acumulate în faza de urmărire penală, fiind de acord cu ele şi neavînd careva obiecții asupra lor, menționând că vina o recunoaşte pe deplin şi se căieşte de cele comise, a recuperat prejudiciul cauzat.

Partea vătămată a declarat că nu are pretenții față de inculpat şi nu doreşte să fie recunoscut în calitate de parte civilă.

Instanța a calificat acțiunile inculpatului în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, ca încălcarea regulilor de securitate a circulației mijloacelor de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență vătămări medii a integrității corporale.

La stabilirea pedepsei instanța a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvîrşite, de personalitatea inculpatului, că circumstanțe agravante nu au fost stabilite, de influența pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării inculpatului, care estre caracterizat pozitiv, anterior nu a fost judecat, şi-a recunoscut vina şi se căieşte de cele comise, dispune de un loc permanent de trai, concluzionînd că corectarea şi reeducarea lui este posibilă fără izolare de societate, aplicîndu-i o pedeapsă neprivativă de libertate, sub formă de amendă cu aplicarea pedepsei complimentare sub formă de privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Circumstanțe prevăzute la art. 53 Cod penal, ce ar impune liberarea de răspundere penală a inculpatului, nu au fost constatate.

3. Avocatul Victor Panțîru a declarat apel, solicitînd casarea sentinței, rejudecarea cauzei şi pronunțarea unei noi hotărîri, prin care procesul penal să fie încetat, cu atragerea inculpatului la răspundere contravențională.

Apelantul a invocat că instanța era obligată nu doar să constate condițiile aplicării art. 55 Cod penal, dar şi să le aplice. Sub aspectul necesității atragerii la răspundere penală a inculpatului, instanța nu şi-a motivat decizia.

Astfel, instanța de fond nu a individualizat corect pedeapsa penală - sub aspectul necesității atragerii la răspunderea penală.

Instanța l-a privat pe inculpat de dreptul de a conduce mijloace de transport pe o perioadă de 2 ani, însă acesta activează în calitate de şofer al unei companii de TAXI, prin care asigură existența familiei sale.

Instanța nu a luat în considerare că inculpatul s-a autodenunțat, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii.

3.1. A declarat apel şi procurorul, în care a cerut casarea sentinței, rejudecarea cauzei şi pronunțarea unei noi hotărîri, prin care inculpatului să-i fie aplicată amendă în mărime de 225 unități convenționale, cu privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport pe un termen de 2 ani.

Apelantul a specificat că instanța a menționat la modul general necesitatea aplicării pedepsei neprivative de libertate, cu aplicarea pedepsei complementare, fără a motiva soluția în temeiul art. 65 alin. (3) Cod penal.

Totodată instanța nu a motivat aplicarea pedepsei sub formă de amendă în mărime de 112,5 unități convenționale, această pedeapsa fiind sub limita prevăzută de art. 64 alin. (3) Cod penal.

4. Potrivit deciziei Curții de Apel Chişinău din 03 decembrie 2013, ambele apeluri au fost respinse ca nefondate.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond corect a determinat măsura de pedeapsă aplicată inculpatului, ținând cont că acesta a recunoscut vina, s-a căit sincer, a recuperat prejudiciul cauzat prin infracțiune, pedeapsa fiindu-i fixată în limitele legii.

Cu referire la argumentul apărării privind aplicarea art. 55 Cod penal, instanța a statuat că inculpatul va putea fi reeducat şi corectat doar fiindu-i aplicată o pedeapsă penală, deoarece acțiunile lui sunt dăunătoare pentru un cerc mai larg de persoane, astfel inculpatul fără a fi pedepsit penal nu va putea a înțelege inadmisibilitatea comportării sale în societate, iar aplicarea pedepsei penale va duce la reeducarea şi corectarea inculpatului, la prevenirea săvârşirii de acesta şi alte persoane a acestui gen de infracțiuni.

Astfel, instanța de fond întemeiat a aplicat în privința ultimului pedeapsa complementară, deoarece doar prin privarea acestuia de dreptul de a conduce mijloace de transport, scopul preventiv şi educativ pedepsei va fi realizat.

Nu şi-a găsit aplicabilitate prevederile art. 79 Cod penal, nefiind cumulate circumstanțele excepționale, iar cele invocate urmează a fi tratate drept atenuante şi care au fost luate în calcul la stabilirea pedepsei de către instanța de fond.

Argumentul acuzării referitor la aplicarea prevederilor art. 65 Cod penal urmează a fi respins, or în prevederile art. 264 alin. (1) este prevăzută pedeapsa complementară - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport doar dacă

inculpatul ar fi condus mijlocul de transport în stare de ebrietate, iar aplicarea art. 65 Cod penal în asemenea circumstanțe atenuante nu este rațională.

5. Avocatul Victor Panțîru şi inculpatul au declarat recursuri ordinare, în care solicită casarea hotărîrilor atacate, rejudecarea cauzei şi pronunțarea unei noi hotărîri, prin care procesul penal să fie încetat, cu tragerea ultimului la răspundere contravențională.

Recurenții au menționat că inculpatul a comis pentru prima dată o infracțiune, s-a autodenunțat de bună voie, a contribuit la descoperirea infracțiunii.

Din interpretarea literală a sancțiunei art. 264 alin. (1) Cod penal, pedeapsa complimentară se aplică la discreția instanței în cazul aplicării pedepsei principale sub formă de închisoare, fiind prezentă construcția „cu sau fără".

Instanțele de judecată erau obligate să ajungă la concluzia, că față de inculpat era şi este oportun aplicarea prevederilor art. 55 Cod penal, or, din circumstanțele cauzei reiese că inculpatul a conştientizat pericolul acțiunilor şi faptul atragerii acestuia la răspunderea penală poate avea în sine un efect negativ.

Instanța de fond, contrar art. 7 Cod penal, nu a individualizat corect pedeapsa penală, privîndu-l pe inculpat de dreptul de a conduce mijloace de transport pe o perioadă de 2 ani, nu a luat în considerare că acesta activează în calitate de şofer al unei companii de TAXI, prin care asigură existența familiei sale.

În drept, recursurile sunt întemeiate pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) şi 10) Cod de procedură penală.

6. Judecînd recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei şi motivelor invocate, Colegiul penal lărgit face următoarele concluzii.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) şi 10) Cod de procedură penală hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond şi de apel, inclusiv şi în temeiul cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, cînd s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrea atacată şi dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal şi material.

În această consecuvitate şi cu privire la argumentele invocate în recursuri că pedeapsa principală este una inechitabilă (*pct. **5** din decizie*) se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărîrilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. **2 şi 4** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că ambele instanțe corect au constatat şi apreciat circumstanțele de fapt şi de drept privind pedeapsa principală aplicată inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală şi prescripțiilor de drept material, ținînd cont de prevederile art. 61 alin. (1) şi art. 75 Cod penal, conform căror pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvîrşit infracțiuni, cauzînd anumite lipsuri şi restricții drepturilor lor. Persoanei recunoscute vinovate de săvîrşirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod şi în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei şi termenului

pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvîrşite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului, precum şi de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Deci, pedeapsa principală a fost motivată, individualizată şi aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale.

Mai mult, recursurile declarate, potrivit argumentelor invocate şi reproduse în pct. **5** din prezenta decizie, este întemeiat pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) şi (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală şi în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, şi poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decît cel pe care îl propune avocatul şi inculpatul este o competență şi prerogativă legală a acestei instanțe, care nu este un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură şi, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar este lipsită de orice temei legal.

Totodată, se constată că instanțele de fond şi de apel au comis o eroare de drept în cazul aplicării față de inculpat a pedepsei complimentare sub forma privării de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 ani.

Or, potrivit sancțiunii prescrise în art. 264 alin. (10 Cod penal, pedeapsa complementară cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de pînă la 2 ani se aplică doar în cazul stabilirii pedepsei principale cu închisoare de pînă la 3 ani.

Însă, în cauza de pe rol, inculpatul a fost pedepsit la amendă în mărime de 112,5 unități convenționale, ce constituie 2250 lei.

Prin urmare, instanțele neîntemeiat au aplicat față de inculpat şi pedeapsa complementară nominalizată.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală instanța de recurs admite recursul, casează parțial hotărîrea atacată, rejudecă cauza şi pronunță o nouă hotărîre, dacă nu se agravează situația inculpatului.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanțele de fond şi de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6) şi 10) Cod de procedură penală, se impune soluția casării hotărîrilor contestate în partea privind aplicarea față de inculpat a pedepsei complementare, rejudecarea cauzei şi pronunțarea unei noi hotărîri în sensul vizat.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursurile ordinare declarate de avocatul Victor Panțîru şi de inculpatul Goncearu Constantin, casează parțial sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chişinău din 26 septembrie 2013 şi decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chişinău din 03 decembrie 2013, rejudecă cauza şi pronunță o nouă hotărîre.

Goncearu Constantin Ion se consideră condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 112,5 unități convenționale, ce constituie 2250 lei, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

În rest, hotărîrile contestate se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată în şedința publică din 06 mai 2014, ora 09.50.

Preşedinte Elena Covalenco

Judecători Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun

Iurie Bejenaru

Dosarul nr. 1ra-563/14

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

D I S P O Z I T I V

15 aprilie 2014 mun. Chişinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme

în componență:

Preşedinte Elena Covalenco,

Judecători Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun, Iurie Bejenaru,

cu participarea:

procurorului Dumitru Graur,

avocatului Victor Panțîru,

a judecat în şedință publică recursurile ordinare împotriva sentinței Judecătoriei Ciocana, mun. Chişinău din 26 septembrie 2013 şi deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chişinău din 03 decembrie 2013, declarate de avocatul Victor Panțîru şi de inculpatul

Goncearu Constantin Ion, *născut la 23 iunie 1979 în s. Caracui, r-nul Hînceşti, domiciliat în mun. Chişinău, str. Sarmizegetuza, 18/3, ap. 405, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.*

În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursurile ordinare declarate de avocatul Victor Panțîru şi de inculpatul Goncearu Constantin, casează parțial sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chişinău din 26 septembrie 2013 şi decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chişinău din 03 decembrie 2013, rejudecă cauza şi pronunță o nouă hotărîre.

Goncearu Constantin Ion se consideră condamnat în baza art. 264 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 112,5 unități convenționale, ce constituie 2250 lei, fără privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

În rest, hotărîrile contestate se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată va fi pronunțată în şedința publică din 06 mai 2014, ora 09.50.

Preşedinte Elena Covalenco

Judecători Iurie Diaconu

Liliana Catan

Ion Guzun

Iurie Bejenaru